

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 18. septmbar 2017. godine
Br.ref.: RK 1123/17

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI123/16

Podnosilac

Vullnet Berisha

**Ocena ustavnosti rešenja PN. br. 23/16 Apelacionog suda
od 18. januara 2016. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Vullnet Berisha (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), zatvoren u zatvoru Dubrava i zastupljen od strane svog oca Dauta Berishe iz sela Lukare, opština Priština.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje PN. br. 23/16 Apelacionog suda od 18. januara 2016. godine u vezi sa presudom P. br. 342/2012 Okružnog suda u Prištini od 17. decembra 2012. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenih odluka, tvrdeći da su povredena prava garantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo u vezi sa članom 6 (1) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: Konvencija).
4. Podnosilac zahteva tvrdi da njegov zahtev treba da se razmotri u skladu sa članom 50. [Povraćaj u pređašnje stanje] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo, pozivajući se na ograničene mogućnosti, jer se nalazi na izdržavanju zatvorske kazne, da se na vreme obavestio o roku podnošenja svog zahteva.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovima 47. i 49. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 24. oktobra 2016. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 14. novembra 2016. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Almiro Rodrigues, Bekim Sejdiu i Selvete Gërxhaliu-Krasniqi.
8. Dana 15. februara 2017. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Apelacionom sudu.
9. Dana 5. maja 2016. godine, Sud je tražio od Osnovnog suda u Prištini da mu dostavi dokaz (povratnicu) koja potvrđuje datum prijema rešenja Apelacionog suda (PN. br. 23/16 od 18. januara 2016. godine) od strane podnosioca zahteva.
10. Dana 16. maja 2016. godine, Osnovni sud u Prištini je podneo dokaz (povratnicu) koja dokazuje da je gore navedeno rešenje uručeno podnosiocu zahteva 26. januara 2016. godine.
11. Dana 3. jula 2017. godine, Veće za razmatranje je razmatralo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

12. Dana 10. maja 2012. godine, javni tužilac u Prištini je optužnicom PP. br. 267-10/2012 i PPM. br. 27-5/2012 optužio podnosioca zahteva u saizvršilaštvu sa maloletnikom B. Q. za krivično delo teški slučajevi razbojničke krađe ili razbojništva iz člana 256, stav 1 Krivičnog zakona Republike Kosovo (u daljem tekstu: KZK) i neovlašćeno vlasništvo, kontrola, posedovanje ili upotreba oružja iz člana 328. stav 2 KZK.
13. Dana 17. decembra 2012. godine, Okružni sud u Prištini je presudom P. br. 342/2012 proglasio krivim podnosioca zahteva zbog krivičnih dela razbojnička krađa ili razbojništvo i neovlašćeno vlasništvo, kontrola, posedovanje ili upotreba oružja kažnjivih određenim odredbama KZK-a. Podnosiocu zahteva je izrečena kazna od 5 (pet) godina zatvora i novčana kazna u iznosu od 1000 €.
14. Dana 18. marta 2013. godine, podnosilac zahteva je osporio gore navedenu presudu Okružnog suda pred Apelacionim sudom, tvrdeći bitnu povredu odredba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđivanje činjeničnog stanja, povredu krivičnog zakona i odluke o kazni, sa predlogom da se ožalbena presuda poništi i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.
15. Dana 22. jula 2014. godine, Apelacioni sud je presudom PAKR. br. 419/13 odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva u vezi sa krivičnim delom razbojnička krađa, dok je preinačio osporenu presudu Okružnog suda i odbio, kao neosnovanu, optužbu za krivično delo neovlašćeno vlasništvo, kontrola, posedovanje ili upotreba oružja, jer je ovo krivično delo uključeno u Zakonu o amnestiji Republike Kosovo.
16. Dana 10. novembra 2014. godine, podnosilac je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu, tvrdeći povredu krivičnog postupka, pogrešnu primenu materijalnog prava i predložio da mu se izrekne znatno blaža kazna ili da se osporene presude vrata na ponovno suđenje.
17. Dana 26. marta 2015. godine, Vrhovni sud je presudom PML. br. 15/2015 odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti i potvrdio osporene presude nižestepenih sudova.
18. Dana 17. septembra 2015. godine, podnosilac je podneo zahtev za preispitivanje krivičnog postupka Osnovom sudu u Prištini, tvrdeći da su odluke sudova bile zasnovane na neprihvatljivim dokazima, nezakonitoj identifikaciji i lažnom iskazu svedoka B. Q., jer je identifikacija bila zasnovana na veoma indirektnom opisu.
19. Dana 16. decembra 2015. godine, Osnovni sud je rešenjem Kp. br. 601/2015 odbio, kao neosnovan, zahtev za preispitivanje krivičnog postupka. Osnovni sud je, između ostalog, obrazložio da u zahtevu za preispitivanje krivičnog postupka nije pružena nijedna nova činjenica ili dokaz koji je bio nepoznat za sudove u vreme donošenja osporenih odluka i koji bi sâm ili zajedno sa ostalim dokazima dokazao nevinost podnosioca zahteva ili da se on kazni prema blažoj krivičnoj odredbi.
20. Dana 31. decembra 2015. godine, podnosilac zahteva je izjavio žalbu protiv gore navedenog rešenja Apelacionom sudu, tvrdeći povredu odredaba ZKP-a i člana

31. Ustava, predlažući da se njegova žalba usvoji, kao osnovana, i da se osporeno rešenje poništi i stvar vrati na ponovno suđenje.
21. Dana 18. januara 2016. godine, Apelacioni sud je rešenjem PN. br. 23/16 odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio osporeno rešenje Osnovnog suda. Apelacioni sud je usvojio obrazloženje Osnovnog suda da nisu ispunjene pravne pretpostavke za preispitivanje krivičnog postupka, jer nije dokazano da su osuđujuće presude zasnovane na lažnim dokazima svedoka B. Q, i štaviše, svedok B. Q. nije proglašen krivim zbog lažnog svedočenja kao što je propisano odgovarajućim odredbama ZKP-a.

Navodi podnosioca

22. Podnosilac zahteva tvrdi da su povređena prava garantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6 (1) [Pravo na pravično suđenje] Konvencije. Podnosilac zahteva, isto tako, tvrdi povredu člana 7. [Opšta obaveza utvrđivanja potpunih i istinitih činjenica] Zakonika o krivičnom postupku u vezi sa članom 7. [Pristup sudovima] Zakona br. 03/L-199 o sudovima.
23. Što se tiče zahteva za vraćanje u pređašnje stanje na osnovu člana 50. Zakona, podnosilac zahteva tvrdi: *“Na osnovu Zakona o Ustavnom sudu, član 50. ovog Zakona, podnosim ovaj zahtev za vraćanje u prethodno stanje...To jer nisam imao mogućnost da iskoristim moje pravo, jer izdržavam kaznu u zatvoru Dubrava, mogućnost da poznajem sve zakone i moja prava su mi veoma ograničena i nisam imao prilike da se blagovremeno obavestim o roku podnošenja mog zahteva Ustavnom sudu Republike Kosova”.*
24. Što se tiče sprovođenja i pravilnosti sudskog postupka, podnosilac zahteva, između ostalog, tvrdi: *“Tokom ovog sudskog procesa nije pravilno primenjen Zakonik o krivičnom postupku, nisu pravilno ocenjeni dokazi, nije potvrđen moj alibi, nisu pažljivo razmotrene izjave maloletnika B. Q. i oštećenog E. H., nije pravilno ocenjena identifikacija od strane oštećenog (tokom čitavog postupka je bilo nepravilnosti i kontradiktornosti prema zakonskim odredbama), stvoreni su izmišljeni dokazi (nepostojeći), kao na primer: oružje koje je uzeto kao dokaz samo na osnovu snimka koji se nalazi na mom telefonu, u zapisnik su uneti neistiniti dokazi”.*
25. Podnosilac zahteva tvrdi da je snimio telefonski razgovor vođen između njega i svedoka B. Q. i da će taj snimak doneti u elektronskom obliku (CD), kao novu činjenicu i dokaz koji će potvrditi njegovu nevinost.
26. Konačno, podnosilac zahteva traži od Suda *“da se razmotri zakonitost okrivljujuće presude sa brojem P. br. 342/2012 Osnovnog suda u Prištini i svi dokazi uzeti od strane policije, tužilaštva i suda na osnovu kojih je doneta okrivljujuća presuda od 17.12.2014. godine koja je neosnovana i nije argumentovana na činjenicama i dokazima, koja je u suprotnosti sa zakonom na snazi, opštom obavezom za potpuno i pravilno utvrđivanje činjenica iz člana 7. Zakonika o krivičnom postupku Kosova jer niko ne može da se sudi i osuđuje za krivično delo koje nije izvršio, kao što je i propisano u članu 1 i 2 Zakonika o krivičnom postupku Kosova, jer nije potpuno utvrđeno činjenično*

stanje, otkrivene su nove činjenice koje same ili zajedno sa gore navedenim dokazima opravdavaju nevinost osuđenog lica i doneta je presuda u suprotnosti sa Zakonikom o krivičnom postupku i rešenje Apelacionog suda sa brojem PN. br. 23/16 kojim je odbijena žalba kao neosnovana protiv rešenja Osnovnog suda u Prištini za preispitivanje krivičnog postupka okončanog pravosnažnom presudom”.

Prihvatljivost zahteva

27. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje precizirane u Zakonu i Poslovniku.

28. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

29. Sud se poziva na član 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuje:

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog”.

30. Sud se poziva i na član 50. [Povraćaj u pređašnje stanje] Zakona, koji propisuje:

“Ukoliko podnosilac nije bio u mogućnosti da podnese podnesak u predviđenom roku bez svoje krivice, Ustavni sud je dužan da, na osnovu podneska podnosioca, isti vrati u pređašnje stanje. Podnosilac je dužan da podnese podnesak o povraćaju u pređašnje stanje u roku od petnaest (15) dana, od dana kada je prestao razlog propuštanja i ujedno je dužan da obrazloži svoj zahtev. Povraćaj u pređašnje stanje nije dozvoljen ukoliko je prošla godina ili više od dana protoka roka određenog ovim zakonom”.

31. Sud se poziva i na pravilo 36 (1) c) Poslovnika o radu, koje propisuje:

(1) *“Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:
(...)*

c) samo ako je zahtev podnet u roku od četiri meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva, ili”.

32. Sud primećuje da je podnosilac zahteva tražio da se u njegovom slučaju primeni član 50. [Povraćaj u pređašnje stanje] Zakona, jer: *“...nisam imao mogućnost da iskoristim moje pravo, jer izdržavam kaznu u zatvoru Dubrava, mogućnost da poznajem sve zakone i moja prava su mi veoma ograničena i nisam imao prilike da se blagovremeno obavestim o roku podnošenja mog zahteva Ustavnom sudu Republike Kosova”.*

33. Sud takođe primećuje da podnosilac zahteva pokreće tvrdnje o nepravilnosti sudskog procesa protiv njega, prilikom čega tvrdi da je njegova krivica zasnovana na neargumentovanim dokazima i lažnim iskazima svedoka B. Q.
34. Bez predrasuda na tvrdnje koje je pokrenuo podnosilac zahteva i proces sproveden pred redovnim sudovima, Sud smatra da, pre svega, kao preliminarno pitanje mora razmotriti da li je podnosilac zahteva uspeo da obrazloži primenu člana 50. Zakona za povraćaj u pređašnje stanje i da se shodno tome oslobodi od obaveze da podnese zahtev u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca u skladu sa članom 49. Zakona.
35. U ovom slučaju, Sud primećuje da je obrazloženje podnosioca zahteva za propust da podnese zahtev Sudu u skladu sa zakonskim rokom propisanim u članu 49. Zakona subjektivne prirode i odnosi se na njegovu nemogućnosti da poznaje zakon i svoja prava. Međutim, Sud smatra da podnosilac zahteva nije pružio nijedan dokaz koji bi dokumentovao da zbog objektivnih okolnosti, koje su van njegove kontrole, nije uspeo da podnese zahtev u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca.
36. U tom smislu, Sud smatra da izdržavanje kazne zatvora samo po sebi ne predstavlja razlog za oslobađanje od obaveze da se podnese zahtev u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca i pored toga, podnosilac zahteva nije pružio nikakav dokaz da je bio sprečen od strane zatvorskih organa da podnese svoj zahtev u skladu sa članom 49. Zakona.
37. Sud, takođe, smatra da Zakon o Ustavnom sudu ispunjava uslove predvidljivosti i dostupan je, jer je objavljen u Službenom listu Republike Kosovo i generalno, dostupan je i u elektronskom obliku na internetu.
38. Podnosilac zahteva ne može da se opravda da nepoznavanje zakona može da mu posluži kao osnov da se oslobodi od obaveze da podnese zahtev u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca, jer je imao mogućnosti da zahtev, ako je potrebno i uz odgovarajući pravni savet, podnese u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca. (Za dalje razmatranje principa da nepoznavanja zakona ne oslobađa podnosioca zahteva od odgovornosti vidi na primer: *mutatis mutandis*, slučaj *Cantoni protiv Francuske*, [VV], predstavka br. 17862/91, presuda od 11. novembra 1996. godine, stav 35).
39. Sud podseća da je svrha zakonskog roka od 4 (četiri) meseca u skladu sa članom 49. Zakona i pravilom 36 (1) c) Poslovnika, da promoviše pravnu sigurnost, obezbeđujući da se slučajevi koji se odnose na ustavna pitanja razmatraju u razumnom roku i da prethodne odluke nisu stalno otvorene za osporavanje (vidi: slučaj *O'Loughlin i drugi protiv Ujedinjenog kraljevstva*, br. 23274/04, ESLjP, rešenje od 25. avgusta 2005. godine, i *mutatis mutandis*, vidi: slučaj br. KI140/13, podnosilac zahteva: *Ramadan Cakiqi*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. marta 2014. godine).
40. Sud primećuje da je dužnost podnosioca zahteva ili njihovih zastupnika da deluju sa 'dužnom pažnjom (*due diligence*) da bi osigurali da su njihovi zahtevi za zaštitu osnovnih prava sloboda podneti u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca, kao što je propisano članom 49. Zakona i dalje precizirano pravilom 36

(1) c) Poslovnika (vidi, na primer: Ustavni sud Republike Kosovo, slučaj br. KIO7/15, rešenje o neprihvatljivosti od 8. decembra 2016. godine, stav 52, kao i druge reference pomenute u toj odluci).

41. Na osnovu dosadašnje razrade, Sud smatra da u ovom slučaju nisu ispunjeni uslovi za povraćaj u pređašnje stanje, kao što je propisano članom 50. Zakona, jer podnosilac zahteva nije uspeo da obrazloži svoj zahtev i nije pružio dokaze koji ukazuju na to kako i zašto bez njegove krivice nije mogao da podnese zahtev u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca (vidi: Ustavni sud Republike Kosovo, slučaj br. KI25/15, rešenje o neprihvatljivosti od 2. decembra 2015. godine, stav 29).
42. Pored toga, na osnovu podnetih dokumenta, Sud primećuje da je rešenje Apelacionog suda (PN. br. 23/16 od 18. januara 2016. godine) uručeno podnosiocu zahteva 26. januara 2016. godine, dok je zahtev podnet Sudu 24. oktobra 2016. godine.
43. Na osnovu gore navedenog, zahtev nije podnet u skladu sa članom 49. Zakona i pravilom 36 (1) (c) Poslovnika.
44. Sud utvrđuje da je zahtev podnosioca podnet van roka i da treba da se proglasi neprihvatljivim, jer nije podnet u skladu sa članom 49. Zakona i pravilom 36 (1) c) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 49 Zakona i pravilom 36 (1) c) Poslovnika o radu, dana 3. jula 2017. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20 (4) Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednica Ustavnog suda

Alta Rama-Hajrizi